

Schakel-en Adviesraad

Datum: 04-11-2024

Betreft: SAR advies aan BENs op conceptnotitie *doelgroepen casuïstiek BENs ikv het LTA*

In opdracht van de VNG voert KPMG een inventarisatie uit van de casuïstiek, het zorgaanbod en de netwerksamenwerkingen binnen de landelijke, specialistische inkoop. KPMG heeft de vraag bij de acht Bovenregionale Expertisenetwerken neergelegd om input te leveren met betrekking tot de meest complexe casuïstiek en te komen met een beschrijving van doelgroepen die in aanmerking komen voor landelijke inkoop.

De projectleiders van de acht Bovenregionale Expertisenetwerken hebben hiertoe een gedachtenlijn geformuleerd waarin drie doelgroepen (deels) in aanmerking komen voor landelijke inkoop. Tegelijkertijd constateren de projectleiders dat er scherpere zorginhoudelijke doelgroep definities nodig zijn, waarin 'zeer specialistisch' vervangen moet worden door 'weinig voorkomend'. En pleiten de projectleiders ervoor dat de SAR zich hierover buigt in nauwe afstemming met zorgprofessionals.

De SAR heeft zich gebogen over de conceptnotitie en stelt het volgende vast.

1. De SAR deelt met de BENs het streven om de zorg voor kinderen, ook wanneer het om ingewikkelde weinig voorkomende problematiek gaat, zo dicht mogelijk bij huis te organiseren.
2. De BENs signaleren op bovenregionaal niveau waar de zorg aan kinderen en jongeren vastloopt. Deze signaleringen zijn uitermate waardevol. De oorzaken ervoor zijn divers en vragen om verdieping. Het is risicovol om op basis van de signaleringen zorginhoudelijke doelgroepen te beschrijven. Ten eerste weten we niet of zo'n doelgroep 'ontstaat', omdat in de regio onvoldoende passend aanbod aanwezig is, er onvoldoende passende hulp geboden is of er niet voldoende is samengewerkt tussen verschillende zorgaanbieders. Ten tweede vraagt een beschrijving van de problematiek om een goede verklarende analyse. Zo'n analyse ontbreekt nog te vaak in de jeugdhulp. De opstapeling van hulp kan bijdragen aan de ontwikkeling van de problematiek of leiden tot nieuwe problematiek. Een zorginhoudelijke beschrijving van een doelgroep onttrekt dit aan het zicht.
3. De SAR stelt vast dat de hulp die nu binnen het LTA wordt geboden nog niet voldoende en op alle onderdelen wordt gemonitord. [De uitgangspunten voor de zorginhoud en consultatie zijn opgesteld.](#) maar het lukt nog niet voldoende om deze op alle onderdelen te monitoren en tot uitvoering te brengen. Daarbij is er ook overlap tussen de verschillende functies, die nu binnen het LTA vallen.

Schakel-en Adviesraad

Op basis van de constatering adviseert de SAR het volgende:

- 1 Verleng het huidige Landelijk Transitie Arrangement met vijf jaar.

De SAR raadt de VNG aan het huidige LTA te verlengen met vijf jaar, zodat er op basis van monitoring, kennis, cijfers en een gedegen analyse gefundeerde keuzes kunnen worden gemaakt over de toekomst van het LTA.

- 2 Monitor de komende vijf jaar kinderen, jongeren die gebruik maken van het LTA en leer van de casuïstiek.

Stel als voorwaarde voor de inzet van het LTA dat er een verklarende analyse aan ten grondslag ligt. Monitor de komende vijf jaar vervolgens of de hulp die wordt geboden binnen het LTA op basis van de verklarende analyse ingezet wordt en leer van deze casuïstiek.

Onderzoek hoe deze weinig voorkomende zorg aan het eind van de keten verder ontwikkeld moet worden en daardoor waarschijnlijk steeds kleiner in omvang kan worden.

Breng op dezelfde wijze, dus aan de hand van de verklarende analyse ook de ontbrekende hulp van niet-geplaatste kinderen in beeld, zodat er meer inzicht komt in ontbrekende gegevens en kennis over deze groep. De SAR is zeer bereid samen met de BENs de LTA monitor verder te helpen ontwikkelen.

Benut de Gedeelde Verklarende Analyse ook om de ontstaansgeschiedenis van de problematiek goed in kaart te brengen. Hiermee kan terugblikkend gezien worden welke ondersteuning en/of zorg eerder en beter aan kind en gezin geboden had kunnen worden en in hoeverre zorg tot dan toe positief of juist negatief heeft gewerkt. Dit is een belangrijk middel om stroomop sterker te kunnen worden.

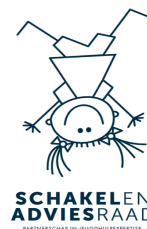
- 3 Het beschrijven van zorginhoudelijke doelgroepen sluit kinderen en jongeren uit.

Net als bij de huidige gedetailleerde beschrijving van doelgroepen zullen er altijd jongeren zijn die buiten de criteria vallen, en zullen er instellingen zijn die vanwege de criteria waarop ze zich hebben ingericht mogelijk niet in staat zijn jongeren de juiste hulp te bieden op basis van de doelgroepen. Dit kan net als in de huidige praktijk mogelijk leiden tot doorplaatsingen, afwijzingen en niet-plaatsbare kinderen.

Kies voor een proces omschrijving als: het betreft jongeren voor wie een regio ook na een samen met jongere en ouders deskundig uitgevoerde Verklarende Analyse, waar ook een helder advies in is beschreven geen plek in de regio heeft, ook niet als deskundige partijen goed samenwerken.

Voor die kinderen moet er een voorziening zijn waar “alles” geboden kan worden wat nodig is, van degelijke verklarende analyse tot en met ingewikkelde zorg bij bijvoorbeeld trauma, autisme, of gedragsproblemen, of al dit soort zaken in combinatie. Geef met deskundigen

Schakel-en Adviesraad

vorm welke pedagogische, psychologische, onderwijskundige en psychiatrische kennis en vaardigheden in huis moeten zijn en welke eventueel ingevlogen moeten kunnen worden en wees je bij de inrichting hiervan bewust van het feit dat de problematiek zo ingewikkeld kan zijn dat snelle zorg zonder hobbels voor een kind en gezin niet altijd bestaat. Hierbij willen wij tenslotte aangeven dat de afgelopen jaren te veel op verkeerde risico's is gestuurd. Sturen op kortetermijn veiligheid heeft geleid tot langetermijn grotere schade. Zorgprofessionals en andere betrokken professionals zullen met elkaar willen leren hoe anders om te gaan met korte termijn risico's in combinatie met minder lange termijn schade. Hier en daar is hierin al vooruitgang geboekt. Het degelijk gebruik van de Verklarende Analyse die ook de interactie bevordert tussen kind/gezin enerzijds en hulp/jeugdbescherming anderzijds, zal hierbij helpen.